מרכז מנומדין
למשפט יהודי ודמוקרטי

סיכום פעילות
יולי - דצמבר 2024

MENOMADIN
foundation

מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי
مركز منومادين للقضاء اليهودي والديمقراطي
Menomadin Center for Jewish & Democratic Law
הפקולטה למשפטים
אוניברסיטת בר־אילן

חזון

זהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל מהווה מקור לשותפות ולשגשוג

משימה

פיתוח תשתית משפטית ואקדמית לחיבור מרכיבי הזהות הישראלית ושילובה בשיח הציבורי

MENOMADIN
foundation

דרכי פעולה

בנית הסכמות

מדיניות ציבורית

פעילות חינוכית

MENOMADIN
foundation

בניית הסכמות
בחברה הישראלית

MENOMADIN
foundation

תחום בניית ההסכמות | פיתוח תשתית רעיונית, מחקר ונתונים

מדד ההסכמות: מחקר עומק מתמשך של היחסים הבין-קבוצתיים בחברה הישראלית, בגלי מדידה חוזרים, לשם גיבוש תמונת מצב חברתית מעמיקה והכוונה מושכלת של פעילות המרכז.

בימים אלו מושלם גל המדידה השביעי של המדד, הפעיל מאז שנת 2019.

תחום בניית ההסכמות | פיתוח תשתית רעיונית, מחקר ונתונים

קבוצת חשיבה ומחקר רב-תחומית: פיתוח כיווני מענה לאיום הקיטוב בישראל –קבוצת מחקר רב-תחומית וחדשנית, אשר גיבשה רשת מומחים לתופעת הקיטוב בישראל, לצורך גיבוש כיווני מענה ייעודיים ומבוססי מחקר, לאיום מרכזי הניצב בפני החברה הישראלית. הקבוצה קיבלה את חסות מיזם "מחליפים מילה" - יוזמת הנשיא לשיח ישראלי.

חברי הקבוצה השתתפו בסדרת מפגשים בה שמעו הרצאות מחוקרים מובילים בתחומם, וקיימו דיונים בנושא. בימים אלו, עמלים חברי הקבוצה על פיתוח מחקר אישי המציע כיווני מבט חדשים וחיוניים על תופעת הקיטוב ואופני התמודדות עם התופעה, המותאמים למדינת ישראל ולזהותה המורכבת. המאמרים עתידים להתפרסם בין היתר בכרך משותף של המרכז עם סדרת הספרים "ישראלים" של מכון בן־גוריון לחקר ישראל והציונות והוצאת למדא של האוניברסיטה הפתוחה.

מדגם מכיווני המחקר של חברי הקבוצה הוצג בכנס האגודה הישראלית למשפט וחברה, ביום 30/1/2025.

MENOMADIN
foundation

תחום בניית ההסכמות | פיתוח תשתית רעיונית, מחקר ונתונים

"לפיכך נתכנסנו": שיתוף הציבור בבניית הסכמות כאבן יסוד בגיבוש חוקה לישראל

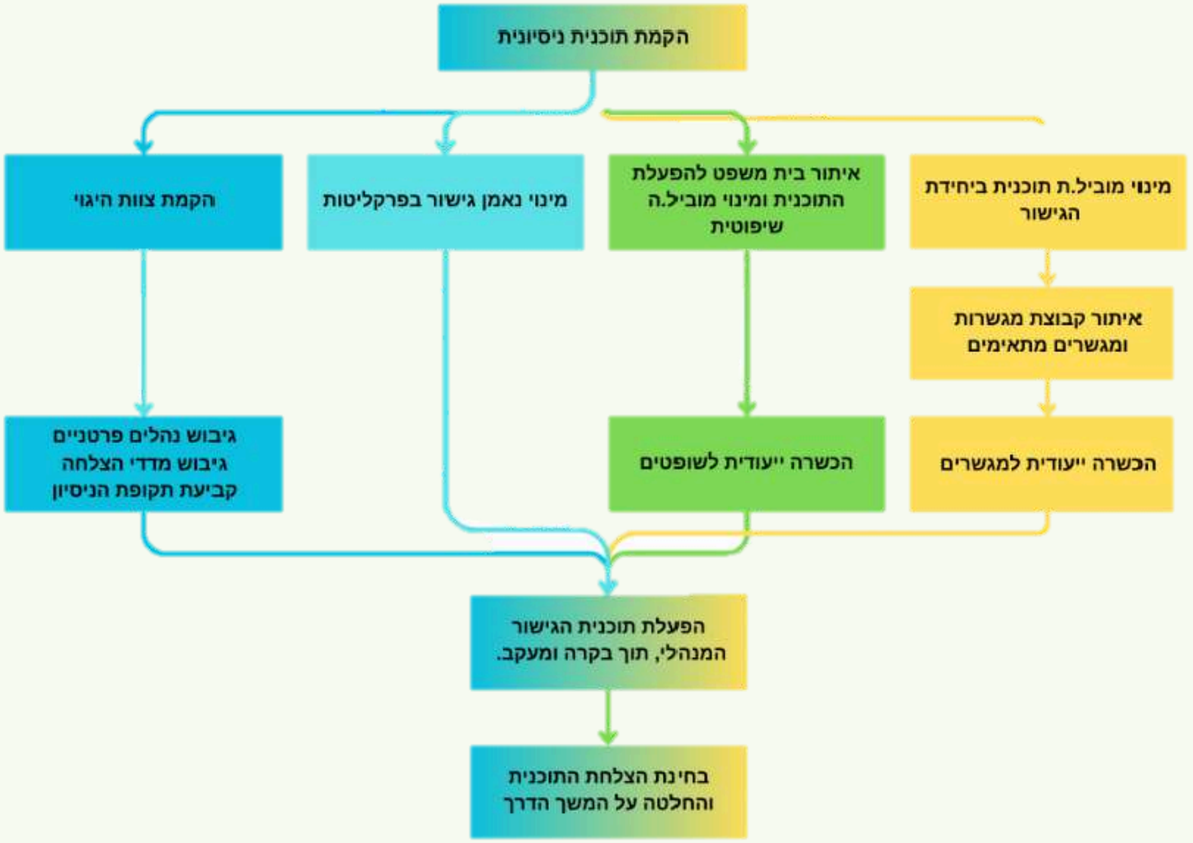
מאמר המשלב תובנות מהעולם החוקתי ועולם בניית ההסכמות, שעובד גם לנייר עמדה, מציע מנגנון להטמעת הליכי בניית הסכמות ושיתוף ציבור בכל הליך חוקתי עתידי שיחל בישראל.

המאמר נכתב על-ידי פרופ' שחר ליפשיץ, ראש המרכז; עו"ד דניאל שטאובר, מנהל המרכז; וד"ר צילי אליצור-נאה, ראשת תחום בניית הסמכות במרכז.

המאמר הוצג בכנס האגודה הישראלית למשפט וחברה ביום 27/10/2024 ובאוניברסיטה העברית ביום ובכנס "פתרונות למשבר החוקתי" ביום 28/1/2025, והוגש לשיפוט בכתב העת "משפטים". נייר העמדה הוגש במסגרת פרויקט "חוקה רזה" של המכון למדיניות העם היהודי.

MENOMADIN foundation

בניית ההסכמות | קידום מדיניות ציבורית

הצוות רב-מגזרי לבחינת שילוב גישור בהתדיינות בסכסוכים מנהליים, בו חברים גורמי מפתח ממגזרים שונים ובהם רשויות רלוונטיות, לשכת עורכי הדין, ארגון המגשרים, מוזאיקה ומומחים, פרסם מסמך מסכם, הכולל את המלצותיו לתוכנית ניסיונית לגישור בבית משפט מנהלי.

לאחר מספר פגישות עם בכירים במערכת בתי המשפט, המסמך הופץ לגורמים מקצועיים בכירים במערכת המשפט במטרה לבחון את יישומו.

MENOMADIN
foundation

בניית ההסכמות | קידום מדיניות ציבורית

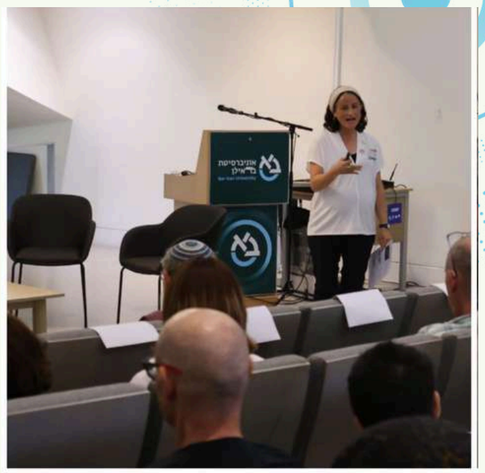

המסמך הושק בכנס שקיים המרכז ביום 4/9/2024, במעמד ראש לשכת עורכי הדין, היועץ המשפטי להנהלת בתי המשפט, ראש מרכז מנומדין, בכירי משרד המשפטים, נציגי ארגון מגשרי ישראל, מוזאיקה חוקרי אקדמיה וחברי הצוות.

בניית ההסכמות | ליווי קואליציית אחדות

צוות מרכז מנומדין התבקש ללוות את כנס ארגוני האחדות, בו השתתפו כ- 40 ארגונים הפועלים תחת מטה משותף לקידום לכידות בחברה הישראלית בדרכים מגוונות. המרכז סייע בהעמקת הרקע העיוני, האמפירי והתיאורטי של הנושאים שנדונו. בפאנל הפתיחה של הכנס הרצה יו"ר המרכז פרופ' שחר ליפשיץ על אתגרים ערכיים חברתיים ומוסדיים של בניית הסכמות בעת הזאת. להרצאתו קדמה הצגת נתונים ממחקר מדד ההסכמות בחברה הישראלית, שנערך במרכז והוצג בידי ד"ר צילי אליצור נאה. בהמשך האירוע, הנחו פרופ' ליפשיץ וד"ר אליצור נאה שולחנות עגולים בנושאי בניית הסכמות באמצעות מערכת המשפט ואסטרטגיות להפחתת קיטוב.

MENOMADIN
foundation

מדיניות ציבורית

בתחומי דת ומדינה

MENOMADIN
foundation

כנסים, אירועים, הרצאות

קישור

ד"ר צילי אליצור נאה בראיון לתכנית הסכסוכים, יום שני, 09 בספטמבר, 2024

ד"ר צילי אליצור נאה, מנהלת תחום בניית הסכמות, מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי, הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן על הפיילוט המתגבש לגישורים מנהליים

MENOMADIN foundation

קידום מדיניות ציבורית | פרויקטים מרכזיים

"התפריט" ופרויקט "היום שאחרי": שותפות בגיבוש הסדרי מדיניות והשתתפות בכנס הצגת המחקר שנערך בשיתוף עם מכון הרטמן, עתים, הרבעון הרביעי ולובי המיליון.

דו"ח הקבורה בישראל: גיבוש הצעת מדיניות מחדשת, בשיתוף עם מכון עתים. כנס בנושא ייערך באוניברסיטת בר-אילן בחודש מרץ 2025.

סקר עמדות בנושא דת ומדינה בישראל: ייעוץ אקדמי לקראת סקר עמדות שנערך בשיתוף עם לובי המיליון ומכון עתים. מטרת הסקר היא להעריך את עמדות הציבור בנוגע לרפורמות מבניות בשירותי הדת בישראל, בדגש על היום שאחרי מלחמת חרבות ברזל.

ייעוץ משפטי: ייעוץ לארגוני מדיניות בשדה בנושאי משפט, דת ומדינה, לרבות פניות לרשויות, פרשנות פסיקה וכדו'.

MENOMADIN
foundation

פעילות חינוכית

לעיצוב דור העתיד של החברה הישראלית

MENOMADIN
foundation

תוכנית התיכונים למנהיגות במשפט

גידול של 150% לעומת תשפ"ד

400 תלמידים

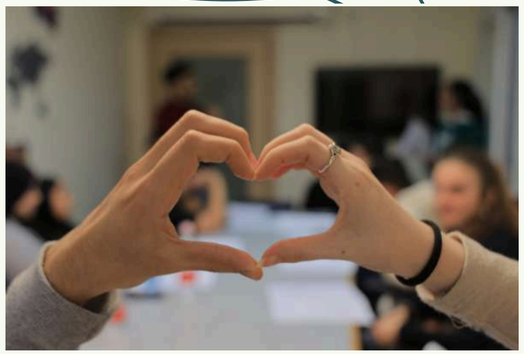
10 בתי ספר

44 מדריכים

50 פרחי הוראה

"נהניתי מהדיון על נושאים שלרוב לא מדברים עליהם בשגרה"

"השיחה אותך עם השני וראיית האותר היו משמעותיים עבורי"

"מיבור בין הקהילות ושאל היה הבדל והפרדה בין אנשי מין ודעות"

100% מסטודנטים
70% מהתלמידים

העידו שהתוכנית גרמה להם לרצות להגיע להבנות עם קבוצות שונות בחברה הישראלית

100% מהסטודנטים
81% מהתלמידים

העידו כי התוכנית גרמה להם להתעניין יותר באתגרים של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

MENOMADIN foundation

תכנית עמיתי המרכז

22
סטודנטים

מפגשים 10

עמיתי המרכז הם שותפים לפעילות המרכז בכנסים וכעוזרי מחקר.

במהלך התוכנית הסטודנטים נפגשו עם אנשי מפתח בחברה הישראלית ובאקדמיה, ובהם ראש המרכז, פרופ' שחר ליפשיץ, סגן ראש המרכז, ד"ר אורי אהרונסון, עו"ד דניאל שטאובר מנהל המרכז וד"ר אלעד קפלן, מנכ"ל ארגון "נאמני תורה ועבודה".

MENOMADIN
foundation